ԲԱԺՆԵԳԻՆ
ՍԻՐԻԱ տար. 60 ղ. ոսկեղր.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 35 » »
ԱՐՏԱՍԱՀՄՆ. տրկ. 4 տոլար
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 2,50 »
ԻՐԱԳ ԵՒ ՊՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի
Տէր և Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ
ՋԵՌՔԻ ՀԱՏԸ 3,50 Ղրուշ

ԱԶԴԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ
27
ՅՈՒԼԻՍ
1929

«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ՏԱՐԻ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ — Թիւ 218

ԱԴՐԱԿԱՆ

Հայ Կաւուածատէրերուն Ուշադրութեան

Վերջերս Էնկիւրիի մէջ սարքազրուած թիւրք և ֆրանսական ճայնագրի տրամադրութեանց համաձայն, յառաջիկայ Սեպտեմբերի մէկին պիտի սկսին Սիւրիահպատակներու պատկանող և Թիւրքիա մնացած կալուածներու բանակցութիւններ։ Ցիշեալ հայնագրին մէջ յիշուած էր նաև որ այդ բանակցութիւնները պիտի ունենան փոխադարձ բարեացակամութեամբ և բարեբար։

Ինչպէս պաշտօնապէս հաղորդած է արդէն Հալէպի մամանը, բոլոր Սիւրիահպատակները կը հրաւիրուին իրենց Թիւրքիա ունեցած կալուածներուն ցուցակները յանձնելու։ Բարձր Հրամանատարութեան։ Այս ընդհանուր հաշուետուին Լիբանանահպատակները անշուշտ բացառութիւն չի կազմէին։ 1924ին առաջին անգամ ըլլալով Բարձր Գոմիսեան Լիբանանի պատուիրակ Պ. Բէյլան, հայերուն ուղղմասնաւոր հրաւէրով մը, կը թելադրէր արձանագրել տալ Թիւրքիա գտնուող կալուածները՝ բոլոր մանրամասնութիւններով։ Բացի այդ, վերջերս, Փոխ. Սրբազանի հարցումներուն պատասխանելով, Պ. Սօլոմիաքի փոխանորդը հաղորդած է որ հայերն Թիւրքիա գտնուող եկեղեցապատկան կալուածներուն ցուցակները։

Ինչո՞ւ վարանիլ։ Հայ Դաշնակցութեան տրամադրութեանց այն բոլոր հայերը պիտի վայելեն Լիբանանցիի և Սիւրիացիի իրաւունքները և սիրոյ նկատուին համահաւասար իրաւունքներ ունեցող քաղաքացիներ։ Եթէ ոչ կառավարութեան կողմէ պաշտօնապէս հրատարակուած ցուցակները, ուրեմն ամէն Սիւրիացի և Լիբանանցի ունի պիտի ունենայ պահանջելու իր Թիւրքիա գտնուած գոյքերը։

Թէ կարելի՞ է երկու չափ և երկու կշիռ գործածել։ Երբէք։ Հարցուցած թիւրք կառավարութեան։ այսօր մենք ալ անոնց պէս ենք թրքական հպատակութենէ, ընդունած ենք Լիբանանի հանրապետութիւնը։ Թիւրք և ֆրանսական համաձայնագրի մէջ խօսքը չի կայ տեղացիի կամ ոչ տեղացիի, այլ Սիւրիացիի և Լիբանանցիի յիշատակութիւնը կ'ըլլայ։

Դիտեն այն կասկածոտ և անտարբեր վերաբերմունքը որ մեր հայրենակիցները ունին լքեալ գոյքերու մասին, բոլորովին անտեղի և ինքնազրկութիւն կը նշանակէ։ Ընդհակառակը մենք հիմա պահանջկոտ և աւելի յուսադիր պէտք է ըլլանք, որովհետև մեր պաշտպանն ու հովանաւորը՝ ֆրանսական արդարադատ կառավարութիւնն է որ այս անգամ մեր դատախազը։ Բայց որպէսզի մեր դատախազը լաւ ճանչնայ մեր դատը, պէտք է ծանօթ ըլլայ մեր դատի բոլոր փուլերուն։ Առանց դէպ մը հոլ իսկ մոռնալու, ամէն պարագայի մանրամասն և լիակատար ցուցակը ներկայացնէ իր մնացած բոլոր լքեալ գոյքերուն։

Հաղորդաբար այսքան արդար և իրաւացի պահանջի մը կատարման ընթացքը ցոյց տուաւ մեր Ազգային Իշխանութիւնը։ Իր կողմէ տառանձին դիմումներ և պահանջներ չի ներկայացուցած, դեռ մինչև այսօր ալ չի դիմացաւ կազմակերպուած ցուցակներու պատրաստութեան եղանակը։ Եւ Գ. Փոխանորդի ողջմիտ և տրամաբանական կարողութեամբ մինչ ամտած չըլլար, Ազգ. Վարչութիւնը պիտի չի բարեհաճի գրաւոր դարձնել այս խիստ կարևոր և այժմեան խնդիրը։

Բանի դեռ ուշ չէ, մենք Ազգային Վարչութեան նկատառումներուն կը յանձնենք անմիջապէս առանձին յանձնախումբ մը կազմելու գործողականութիւնը՝ դիւրացնելու համար մեր ժողովուրդի հատանքները՝ կալուածներու ցուցակներուն պատրաստութեան մէջ։ Աւելորդ է և անտեղի ուրիշ պրպտումներ և տատանումներ ունենալ այս խնդրին շուրջ։

Հարկէ մենք այնքան ալ համոզուած չենք՝ որ մեր թշնամին Անգլիոյ վեհանձն և բարեփոխուած է, բայց համաձայնագիրը գրած է, ըստ որուն կը խոստանայ յարգել իրաւունքն ու արդարութիւնը։

Այս կողմէ՝ մեր հաւատքն ու յոյսը աւելի կը պայծառանայ օրանայ, քանի որ բանակցող կողմերէն մէկը պիտի ըլլայ արդարութեան և իրաւունքի պաշտպան՝ Ֆրանսան, որ ծով մը արիւն ու արցունքէն վերջ չի պիտի թոյլատրէ որ մեր վերջին ունեցածներն ալ ոտնակոխ ըլլան և զլացուին։

Այրենակիցնե՛ր, Միջազգային օրէնքով և Լոզանի Դաշնագրի դրութեամբ Թիւրքիա գտնուած Ձեր լքեալ գոյքերը ոչ ոք կրնայ խլել Ձեր ձեռքէն։ և եթէ այսօր անհնարին թողուի իսկ այս ունեցածը, ժամանակի անիւը պիտի լուծէ անպայման։

Սակայն առանց ժամանակ կորսնցնելու, պատրաստեցէ՛ք պահանջուած ցուցակները և յանձնեցէք պատկան իշխանութիւնը։

Սիւրիացիներուն եւ Լիբանանցիներուն Լքեալ Գոյքերը.

Ինչպէս «Լ'Օրիան» իր երէկուան թիւին մէջ կը հրատարակէ, Բարձր Գոմիսէրութիւնը հովանաւորութեան տակ գտնուող կառավարութեանց հրահանգած է որ մինչև յառաջիկայ Օգոստոս 15 պատրաստեն ցանկը այն բոլոր Սիւրիացիներուն և Լիբանանցիներուն, որոնք Թիւրքիոյ մէջ կալուածներ ունին և նշանակեն անոնց կալուածներու իրական արժէքը։

Այս ընդհանուր հրահանգը որ ղրկուած է Սիւրիոյ, Լիբանանի, Ալաուիթներու և Ճէպէլ Տրիւզի կառավարութիւններուն, կը վերաբերի նաև հպատակութիւն ընդունող բոլոր հայերուն, որոնք Լոզանի Դաշնագրի տրամադրութեանց համաձայն պիտի կրնան օգտուիլ այս կարգադրութենէն։

ՀԵԼԼԷՆՕ-ԹԻՒՐՔ ՎԷՃԸ

Յունաստանի և Թիւրքիոյ միջև սկսող բանակցութիւնները խղուած ըլլալով, Աթէնքի կառավարութիւնը որոշած է դիմել Ազգերու Դաշնակցութեան, վէճի կարգադրութեան համար։

Էնկիւրիի Հրդեհի Աւերները

15 ՄԻԼԻՈՆ ՈՍԿԻ ՎՆԱՍ

Ամսոյս 18ին, Էնկիւրիի ամենէն բանուկ առևտրական կեդրոնը եղող Թահթազալէ թաղէն հրդեհ մը կը ծագի և չուտով կը տարածուի ամէն կողմ։ Երեք ուղղութեամբ համատարած յառաջացող կրակը կը լափէ իր առջև եկած տուներն ու խանութները և դիւրաւ կարելի չըլլար անոր առջևը առնել՝ հովի սաստկութեան պատճառով։

Զինուորական հրշէջ դունդեր և բազմաթիւ զինուորներ և ժողովուրդ ի զուր կը ջանան մարել հրդեհը, որ անվերջ կը սատկանայ հատկանալ և կը խլէ մարդկային կեանքեր և նիւթական անպակաս վնասներ։ «Էմլիէթ» ընկերութեան մթերանոցներուն մէջ գտնուող քանի մը հարիւր հազար ռումի ապրանքները մոխիր դարձած են և որոնք ապահովագրուած չէին։

Թէպէտ ցարդ վերջնականապէս յայտնի չէ եղած, բայց բացի մարդկային կորուստէն 15 միլիոն ոսկի նիւթական կորուստ կը հաշուի։

Տրապիզոնի Աղէտին Հետեւանքները

1000ի ՄՕՏ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ

Անհնարապրելի թշուառութեան մատնուած են հեղեղէն և փլուզումներէն ապաստանողները։ Շատեր անօթի և անօգնական մնացած են կղզիացած բլուրներու և հողերու վրայ, որոնց միմիայն նաւակներով անուղղ և օգնութիւն կը փոխադրուի։

Բազմաթիւ դիակներ անհետ կորսուած են ջուրերուն տակ, կամ ծածկուած հողերով և բլուրներով։ Քիչեր կրցած են արագ շարժիլ և փրկել իրենց չոր գլուխները։ Սև ծովու վրայ պտտող նաւեր և նաւակներ ցարդ հարիւրաւոր դիակներ հանած են։ Ընդհանուր վնասներու և կորուստներու գումարը դեռ անկարելի եղած է, բայց ամէն պարագայի հազարաւոր մարդկային կեանքեր կորսուած են և միլիոններով վնասներ պատճառուած։ Մինչև հիմա 1000 դիակներ Երևան հանուած են։

Հակառակ այդքան թշուառութեան և օգնութեան աղաղակներուն, դեռ միայն 2000 ոսկիանոց ցորեն ղրկուած է աղէտեալներուն...։

Ապստամբութիւն Մարտինի Մէջ?

Շատ զգայացնող լուր մը կը հրատարակէ «Լ'Օրիան» իր 24 Յուլիս թիւին մէջ, Մարտինի մէջ պատահած ապստամբութեան մը շուրջ։

60ի մօտ թիւրք ձիաւոր զինուորներ, հրամանատարութեամբ սպայի մը, հրաման կ'ստանան Մարտինի Մէքրէք գիւղի հարկահաւաք պաշտօնեային օգնելու գանձելու համար հաւաքուած տուրքերը։ Երբ այս գունդը կը հասնի որոշուած գիւղը, սպան կը պահանջէ մուխթարէն որ իրեն կին մը տրամադրուի ծառայութեան համար։ Մուխթարը որ ծանօթ մէկն էր թիւրք սպաներու ապուռութեանց, կը հասկնայ անոր դիտումը և կ'երթայ տգեղ և տարիքոտ պառաւ մը գտնելով կը ներկայացնէ անոր։ Սպան կը բարկանայ և վէճի ընթացքին քաշելով իր զէնքը կը վիրաւորէ մուխթարը, որը իր կարգին փոխադարձութեան դիմելով իր որսի հրացանով կը վիրաւորէ սպան։

Այս դէպքին վրայ տեղացի քրիստոնեաները, իրենց քիւրտ հայրենակիցներուն օգնութեամբ զինեալ կ'ընեն զինուորները։ Հետևեալ օրը, երեք գունդ ուժ մը, գնդացիրներով զինուած, կուգայ կարգը վերահաստատելու համար։ Ապստամբութիւնը աւելի մեծ ծաւալ կ'ստանայ Մարտինի մէջ, երբ անոնք կը ժառեռան և կ'սկսի ընդհարումը, որու ընթացքին բազմաթիւ վիրաւորներ և մեռելներ կը թողուն զինուորները։

Կ'ըսուի թէ թիւրք կառավարութիւնը ամբողջ զօրագունդ մը պիտի ղրկէ՝ գսպելու համար այս շարժումը, որ կը կառավարուի Շատուն ազայի կողմէ։

«Լ'Օրիան» վերապատութեամբ կը հաղորդէ այս լուրերը։

Ք. ՀԻՒՍԷՅՆ ՓԱՇԱ ԵՒ ԻՐ ՏՂԱՆ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Մասնաւոր աղբիւրէ մը «Յառաջ» կը ստանայ հետեւեալ տեղեկութիւնները.

Յունիս 20ին Քէօր Հիւսէյին փաշան իր զաւակին՝ Ապտըլլահի և մէկ ծառային հետ Պարզանի չէյխի քովէն Ակրա կը մեկնի։ Քիւրտիստան մուտք գործելու համար։ Մուտա բէկի տան, որ իր հօրեղբօր՝ Նէտ բէկին հետ նոյնպէս չէյխին հիւրն է եղած նախապէս, կ'երթի Թիւրքերէն կաչառուելով, սահմանին վրայ կը կարէ ճամբան, կը սպանէ Հիւսէյին փաշան, տղան և ծառան։ Նէտ բէկը այդ միջոցին կը յայտնի չէյխին թէ ինքն ալ երկիր պիտի մտնէ։ Շէյխը անցուպարձէն անտեղեակ, քսան ոսկի համրու ծախք կուտայ, բայց քանի մը ժամ յետոյ կը լսէ Քէօր Հիւսէյնի սպանութիւնը և կը տեսնէ որ Նէտի դրդումով կատարուած է։

ՏՈՄՍԵՐ

ՄՈՒՐԱՑԻԿՆԵՐ

Ամէն տեղ ու ամէն երկրի մէջ, կան մարդիկ, որ իրենց բան գործ չունին մուրացկանութիւնը։ Աւելի նիշդը անոնք տեսակ մը արհեստ եւ սովորութիւն դարձուցած են այդ գործը իրենց, եւ ուր որ ալ գտնուին անպայման կը մուրան՝ հանգիստ մը ունենալու համար։

Դեռ մօտերս թերթերը կ'արձանագրէին մարդ՝ մուրացկանի մը, որ միլիոներ ժառանգ բողած է իր պարագաներուն։

Կայ ուրիշ դասակարգ մ'ալ որ սովորութիւն դարձած է շարունակ ուրիշներուն շահածով ապրիլ եւ կամ ալ ուրիշներուն փշրանքներով կըշտանալ։ Անոնք անգործ ու անընդունակ մարդիկ են, որ իրենց սեպհական ոյժերը լեցընելու համար փէշերը կը լծեն բախտաւորներու եւ անոնց շուրջին տակ անդադար շողոքորթութիւն կընեն։

Այս մակաբոյծներու բազմութիւնը զուրկ է մարդկային ամէն առաքինութենէ եւ առաւելութենէ եւ կը սնանի ձրիակերութեամբ։

Այդ մուրացիկներու եւ ձրիակերներու խումբերը կը պէտքան նաեւ հոս, մեր աչքերուն առջեւ, որոնք ազնիւ տեսակէն արհեստաւորներ են եւ երբէք չեն ամչնար ուրիշներու հաշուոյն ապրելէ։ Կուտեն ու կը խրմեն ուրիշներու խակէն եւ պինդ կը փակեն իրենց գանձերու բերանները։

Ասոնք հացի մուրացիկներ չեն [illegible] կընեն [illegible] կը լլլան, բայց առանց սանթիմ մը վնասելու։ Այս մուրացիկները ոեւէ թերթի չեն բաժանորդագրուիր, եւ եթէ բաժանորդագրուին, չեն ուզեր վնասել, մինչեւ որ *աֆանթա* դրամ մը անցնի իրենց ձեռքը եւ կամ ալ՝ կողոպուտ մը։

Մեր խօսքը այն մակաբոյծներուն մասին է, որոնք ունեւոր են եւ ոչ միայն իրենց պիւտճէները առանց երերցնելու կրնան քանի մը բաժանորդագիրներ տալ, այլ կրնան թերթի մը ամբողջ ծախքը հոգալ, առանց զգացնելու իրենց նիւթականը։ Թերթի սիրահարներ են անոնք եւ իւրաքանչիւր թիւը ծայրէ ծայր կը կարդան՝ կամ *փոխ առնելով* իրենց դրացիէն կամ հայրենակիցէն եւ կամ ալ՝ գրավանառէն։

Ամէն օր կը հանդիպինք անոնց շարքերուն, որոնք առանց ամչնալու թերթ կը կարդան, առանց բաժանորդ ըլլալու սակայն։

Դիտեցէք անոնց շարանները չորեքշաբթի եւ շաբաթ օրեր, մեծ մեծ խանութներու մէջ հաւաքուած, եւ ձրի որս մը գտած ըլլալու հանոյքով թերթի վրայ գլխիկոր ինկած, կամ թերթավանառներու խանութին առջեւ գումարուած։ Անոնք «զբաղուած» եւ «ժամանակ չունեցող» մարդիկ են, որ կ'ստեղծեն ժամանակը միայն ձրի կարդալու համար։ Իսկ կան ալ մուրացկաններ, որոնք դրամ չեն շահած բաժնեգին վճարելու համար, որով «օր մը երբ շահին, կը վճարեն»։

Տեսա՞ք անկումը։

Դժբաղդաբար այս թերթի մուրացիկներու թիւը փոքր չէ մեր մէջ։ վանառականներ, արուեստագէտներ եւ արհեստաւորներ, որոնք տող մ'իսկ չեն փախցներ եւ կը կարդան թերթը՝ ծայրէ ծայր։ Ի հարկին անոնք իրենք զիրենք ամենամոլեռանդ ազգայնականներ ծախել կուզեն, բայց երբ կարգը նուիրումի կուգայ, ամենեն առաջ խուսափողները կըլլան։

Հայ ազգը որ իր մէջ բաղդատաբար փոքր հացի մուրացիկներ ունենալու միջազգային բարենիշը կոտրած է, դժբաղդաբար թերթի մուրացկանութեան մէջ կը գլէ կ'անցնի ամէն մրցանիշ։ ՍՂՈՑ

ՄԱՄՈՒԼ

ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՊԷՏՔԸ

Հայ տազանդաւոր գրագէտ և քաղաքական գործիչ Պ. Միքայէլ Վարանդեան, «Հայրենիք»ի մէջ, «Մեր անմիաբանութիւնը և համերաշխութեան պէտքը» վերնագրով յօդուածի մը մէջ կը գրէ.—

«Չկայ մի հաւիկ ազնիւ մարդ մեր ընդարձակ գաղթաշխարհին մէջ, որ չիտսովանի. թէ ներկայ վիճակը անբնական է եւ կորուսաբեր։

Կորուսաբեր՝ թէ՛ ընդհանրապէս հայ դատի համար եւ թէ՛ մասնաւորապէս այն 700,000 գաղութային բազմութեան համար, որ հայրենիքի կենդանի բեկորն է, անոր անվթար, անբաժան հատուածը, նեցուած աշխարհի բոլոր հովերուն։

Դեռ որքա՞ն մեղան պէտք է թափուի *համազգային մարմնի* տարական սուր, աղաղակող պահանջին շուրջ։

Որքա՞ն ճիգ ու եռանդ պէտք է մաշուի, մինչեւ որ ըմբռնեն իրենց պարտքը՝ անոնք, որոնց ըմբռնումը անհրաժեշտ պայմանն է գաղութահայութեան կեանքի վերաշինման, հայ մասաղ սերունդին ազգայնացման ու յառաջդիմութեան համար...։

Մենք, այնուամենայնիւ, կը հաւատանք յամառօրէն, որ ազգային միաբանութեան եւ համերաշխ գործակցութեան դասը — ազգային կուսակցութիւններու մէջ — վերջ ի վերջոյ պիտի յաղթանակէ։ Վատնոյի հայկական խմբակցութիւններու մէջ չկուրացած, [illegible] եւ բոլոր [illegible] ուածային կիրերով։ Բնդանրապէս հաստատեալ, որ անոնք կանգնին յուսապան շարքերուն մէջ)։

Քննադատութիւնը կը պանդանք իր նուիրական իրաւունքը։ Շիտակ, արդարամիտ քննադատութիւնը շինարար ազդակ մըն է բոլոր քաղաքակիրթ համայնքներու մէջ։

Տարաձայնութիւններ — միշտ եղեր են ու պիտի լինին։ Բոլոր հայ քաղաքացիները չեն կարող ունենալ մէկ կարծիք ու մէկ հաւատամք։ Անոնց վերաբերմունքն ալ կրնայ տարբեր լինիլ խորհրդային հայրենիքի հանդէպ։ Բայց այդ բոլորը բնաւ արգելք չէ, որ համաձայնինք ու համախմբենք որոշ, ընդհանուր սկզբունքներու շուրջ։ Եւ եթէ ազգային կուսակցութիւններս համերաշխ գտնուինք, գաղութահայութիւնը պատկառելի ոյժ մը պիտի կազմէ եւ անկէ մղուած, անոր վրայ յենուած, երեւանի կառավարութիւնն ալ աւելի ոյժոյ պիտի կրնայ հնչեցնել իր ձայնը Մոսկուայի մէջ»։

Երանի թէ մեր բոլոր քաղաքական գործիչներն ալ այսպէս մտածէին և միաբանութեան ու համերաշխութեան գաղափարը յաղթանակէր մեր ազգային կուսակցութիւններու մէջ. այն ատեն փրկուած պիտի ըլլային մեր վտանգուած գաղութները։

ԱԶԴ

1.— ԱԶԴԱԿ-ի բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է։

2.— Առաքումները պէտք է ըլլան ուղղակի Վարչութեան հասցէին։

3.— Վարչութենս կողմէ լիազօրութիւն չունեցող գործակալներու կողմէ տրուած ընկալագիրները, անընդունելի են։

4.— Բոլոր առաքումները պէտք է ապահովագրեալ ըլլան։

Մեր գործակալներն են.

Դամասկոս.— Պ. Սիմոն Պոյմնեան։

Երուսաղէմ.— Պ. Կարպիս Ղազարեան։

Անտիոք.— Պ. Վ. Գէչունեան։

ԱԶԴ

Այն Կիլիկիոյ ուսանող-ուսանողուհիներու, որոնք Կիլիկիոյ Հայրենակցական Միութեան նիւթական և բարոյական օժանդակութեան պէտք ունին, թող հաճին մինչև յառաջիկայ Օգոստոս ամսոյն վերջը դիմել Հայրենակցական Միութեան Վարչութեան, գրաւոր և ներփակուած նախորդ շրջանի նիշերու ցանկը։ Յիշեալ թուականէն վերջ եղած դիմումները անհետաքրքիր կը մնան։

ԿԻՒՐԻՒՆԻ ՀԱՅՐ-Մ. ՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՒԱՆ ԳՐԱԴԻԱՐԱՆ

ՊԱՐԹԵՒ ԱՆԱՆԵԱՆ

Բ. Բ. 724

Այս նոր կազմուած գրադարանը կը գտնուի հայկական էմբի կեդրոնը, օժտուած է Ազգային, Գրական, Վիպական, Բանաստեղծական, Երգիծական հրատարակութիւններէ զատ, ամէն տեսակ դպրոցական դասագիրքեր եւ տարեցներով։

Գրադարանս հասարակութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ իր բոլոր գիրքերը, շաբաթը 10 ս. դահեկան վարձքով, ըլլայ հայերէն ըլլայ հայատառ թուրքերէն։

Ունինք նաեւ բազմաթիւ թերթեր եւ ամսագիրներ, *Հայրենիք ամսագիր, Բուժանք, Գիտութիւն Գիտելիք, Երկունք, Անահիտ Հայաստանի Կոչնակ* եւայլն։

Պէյրութի գործակալ՝ *Ազդակի*, Արտասահմանի թերթեր՝ *Յառաջ, Ազդարար, Նոր Լուր, Հայրենիք, Կավրոշ, Նոր Երկիր, Եռիտասարդ Հայաստան, Երեւան* եւայլն։

Կը ծախենք նամբարդ թեան պայմանագրեր (պաուլ), հարսանեկան պիտոյքներ եւայլն։

ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Ամերիկեան հիւանդանոցներու
վիրաբուժական բաժին
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, իր
Մընէթ էլ Հիւսնի դրամանատան մէջ, թ. 82
կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգի
աղքատներուն համար ձրի։

ԵՂԻԱ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Գաղ — Խարիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենաբնեռ կերպասներու պատրաստ մթերք, եւ ամենավերջին մոտայի համաձայն կատարելագործուած արուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք
եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱԲԱՏՈՒՆ

ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ

Պաղդոկ Բոեալի եռեւի դրան դիմաց թիւ 56

Խ. ՁԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստուած ունինք Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք ապահովելու համար Ձեր բնակութեան սեփական կօշկակարը։

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՕՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ՍՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹ ԵՒ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անգլիատանիան շքեղ ԷՏԻՍԸՆը, որ ունի 25 000 թոն տարողութիւն պիտի հասնի մեր նաւահանգիստը 30 Յուլիսին և պիտի մեկնի նոյն օրը ճամբը 16ին, ուղղակի Բիրէ և Նիւ Եորք ընդունելով ճամբորդ ամէն կարգի հասարակ։

Այս շոգենաւը կ'ընդունի նաև ճամբորդ Մարսիլիոյ համար շատ գեղեցիկ գիներով, ինչպէս նաև ճամբորդ Մոնթէվիտէոյի Պուանէս Այրէսի զուգադիպութեամբ Հարաւային Միւտ գերմանական հսկայ և շքեղ շոգենաւերու վրայ, նոյն պէս Գուպայի Մէքսիկոյի և բոլոր Կեդրոնական Ամերիկայի նաւահանգիստներուն համար։

Լաւագոյն ժամանակ ապահով ու հանգիստ հասնելու համար։ Խնդրեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Միւրիոյ և ուրիշներ ընդհանուր գործակալ,

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ

Պէյրութ Ֆոշ փողոց

Հեռագրական հասցէ COLUMBUS Beyrouth — Փոստարկղ Թիւ 806 — Թէլէֆոն — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿՈՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆոշ փողոց. կամ վրանաքաղաքի մէջ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ դիմաց Յովհաննէս Այէքսանեանի գրասենեակը, ուր բժշկական այցելութիւնք ընկերութեան ի հաշիւ ձրի կատարուին։

THE ROYAL MAIL LINE

ՐՕՅԷԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթբրն Մէ՝ իթէրրանիքն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Ամերիկեան նորանաստաս ընկերութեան *«Իսթբրն» Մէտիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայնի* շոգեկառքով եւ մաքուր նաւերով.—

Մեկնումներ Պէյրութէն.—

20 Յուլիսին, 10 Օգոստոսին, 2 Սեպտեմբերին, 14 Հոկտեմբերին և 4 Նոյեմբերին։

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ա. Բ. Դ. կարգի ամենանոր գտաւէս գապիճներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով նամբորդող բոլոր նամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Այն նաւերով թէպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շէրպուրկէն մեկնող Ամերիկայի *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* հսկայ եւ նոր գտաւէս նաւերուն նամբորդներ կ'ընդունինք, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բէրնամբուքոյի, Պահիայի, Ռիոյ եւ Սանթոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ ընդունինք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուանթեմալայի եւ Կենտրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէմբերու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան որուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6—8ը աչքի ձրի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Քէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութիւնց եւ մանրամասնութեանց համար հաճեցէք դիմել՝

Ավքնի Ֆոշ Պէյրութ — Փոստարկղ 895 — Թէլէֆոն 9.06

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթբրն Մէտիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի Ընդհանուր Ներկայացուցիչ Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ԶԵՌԱԳՈՐԾԻ Ի ԴԵՐՁԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՆՈՐ ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑ

Հայ Օրիորդներ եւ Տիկիններ

Եթէ կ'ուզէք հանգիստ խղճով եւ Ձեր հարազատ աշխատանքով ապրուստ նոգալ,

Եթէ կ'ուզէք օտարին ու անծանօթին դռներէն հեռու մնալ եւ չարհամարհուիլ,

Եթէ կ'ուզէք օգնել տուտուրնէ մինչեւ իրիկուն արիւն քրտնիք թափող Ձեր եղբայրներուն,

Եթէ կ'ուզէք երկրագունդի բոլոր մասերուն մէջ շահաբեր առեւտրի մը տիրանալ,

Դիմեցէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակ ձեռագործներու եւ ձեւագիտութեան ծանօթ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆԻ ձեռագործի եւ դերձակութեան նորահաստատ արհեստանոցը, ուր ձեզի պիտի հայթայթուի ամէն տեսակ գործ։

Նաեւ դիւրութիւն եւ նպաստաւորութիւն ստեղծելու համար նիւթական միջոցներէ զուրկ մեր քոյրերու դերձակութեան արհեստին տիրանալուն, արհեստանոցի մէջ հիմնուած է կարի եւ ձուագիտութեան առանձին դասընթացք մը ամենավերջին եւ արագ մեթոտով. ձեռագործ գիտցող բոլոր աղջիկները կրնան օգտուիլ այս բացառիկ պատեհութենէն եւ 3 ամսուան մէջ տիրանալ արհեստին։

Այս նոր արհեստանոցը կ'ընդունի նաեւ ապրանքներ ամէն տեսակ ձեռագործներու եւ կարի եւ կը գտնուի ամենանուրբ հաճոյքներն անգամ։

Ուրեմն հայ աղջիկներ, դիմեցէք անգամ մը այս նոր արհեստանոցը՝ Մաարաթ փողոց, մեծ մկկիթին դիմաց, «էլ Պազրաղ» թերթի խմբագրատան շենքի վարի յարկը եւ ամէն կերպով գոհացում պիտի գտնէք։

ԶՈՒՆԱՐԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՆԻՑ ԽՐԱՏՆԵՐ

Ցարգելի Հարեւանցիներ, կուզէք ապրիլ իրար ու տարաձայնութիւնը չանցնել նիւանց ու ձեր, վազեցէք *ԽՈՐԷՆ ԺԱՄԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆի* խանութը Ամենուդ ծանօթ, Պապ Իսրխի ուղղութեամբ։

ՀՈՆ ՊԻՏԻ ԳՏՆԱՔ ՊԻՐԱՆԵՐ

Z. H. R. «Պավարիա» Լա Մեզոն ու Մանսվիլ,
Որ տեսակէն ալ խմէք, կ'ըլլայ *Խորէն Թամիր*
Հապա՛ աչ նեռանար «Գէրգ» մարքա Օրիգ
ամէն տեսակ մրգեներով. մանաւանդ՝ նուռ ու կարմիր։
Խնայեցէք Ձեր դրամները, մի սպառէք պարապին,
Շուտ գնեցէք մի խմայիք, միճակ մի՛ պիտի։
Ձեր սեղանները զարդարուին. ամէն ինչ հայկական
Մեր բաժինն ալ ըլլայ ձախին, ամէն ինչ Պատուական։

ԱՊԷԼ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

Պէտք չէ երբէք մոռնալ որ ամենաճարագաս եւ նրբանաշակ լուսանկարները «ԱՊԷԼ» ստորագրութիւնը կը կրեն։

Ուրեմն կ'ուզես ունենալ ամենաղժուարանաճաշակ գեղարուեստ ստէրեոներ իսկ հիացնող տեսարանի նկարմը, գիմէ ԱՊԷԼ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆԸ», եւ քո սիրելիներուդ ու բարեկամներուդ համար պիտի ապահովես ամենանկարագիր յիշատակի նուէրը

Պաղդոկ ԼԻԲԱՆԱՆ Զաքէր

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յարգելի յաճախորդներուն որ, մասնաւորաբար հայ ընտանիքներու հոգացում տալու համար, մեր ճերկայ Պաղդոկ Լիբանանեն զատ եւ նոր տաս մասիկ, վարձած ենք եւրոպայի յարկաբաժին մը, օդասուն, բարձր եւ առողջապահիկ պայմաններ ով օժտուած, ուր ամէն դիւրութիւններ պիտի ընծայուին։

Ե. ՅՈՎՍԿԻՄԵԱՆ

ՀԱՅԵՐ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նոր ստացած ենք ջուրի, օտարակի, օղիի եւ թէյի գաւաթներ։ Նոյնպէս ճոխ կերակուր տանելիք ամանեղեր յամբարեր, ափսեներ։

Կ'արժէ անգամ մը այցելել, հանուս գիներուս մասին համոզում մը գոյացնելու համար։

ՀԱՅԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՔ։

Ով որ կ'ուզէ հարսանիքի, հանդէսներու, պէտք եղած գաւաթ, պնակ եւայլն, վարձու կուտամ՝ փոքր վարձքով մը։

Խնդրիս հասցէն.— Նոր փոսթի շենքին առջեւէն դէպի վեր հանրակառքի գիծը երկար ղ ճամբուն ճիշտ անկիւնը աջ թեւի վրայ։

ԳԷՈՐԳ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Տպարան Ազատ

Ց. ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵ Ն ԵՒ ՅՈՎՍԷՓ ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ

Ոսկերիչներու շուկայ թիւ 101

Օժտուած է Հայերէն, Լատերէն, Ֆրանսերէն բոլորովին Նոր տառերով։

Կ'ստանձնէ տպագրական ամէն կարգի գործեր

Մաքուր գործ դիւրամատչելի գին

Հասցէ Imp. Azad Souk Raad Hani N. 101 Beyrouth

Դեղարան Խաղաղութեան

Pharmacie de la Paix

(Avenue Weygand)

ՅՈՎՊԷՓ ԱԼՀԱՆՍՕՆ

Մեր նեռանաքանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատ ասի ամէն կարգի դեղեր, ֆլորոֆրանթ, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի ճոխ մթերք։ Չափաւոր գին։

ԺԱՄԱԳՈՐԾ Գ. ԺԻՐԱԳՕ

ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ ՊՈՒՐՃԻ ՄՕՏ, ԹԻՒ 68

Ամէն տեսակ ժամացոյցներ կը նորոգուին խիստ դիւրամատչելի պայմաններով եւ կատարեալ բարեխղճութեամբ։

Կը ծախուին մեծ եւ պզտիկ բոլոր տեսակի ժամացոյցներ։ Կը գտնուին նաեւ մեծ քանակութեամբ ժամագործներու պիտոյքներ եւ գործիքներ։

Եթէ յիշատակելի նուէր մը գտնել կ'ուզէք՝ անգամ մը այցելեցէք այս ժամագործատունը։

ԱՂԱՔ, ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԻ ԵՒ ՉԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Լոնտոն.— Անգլիական աղբիւրէ կը հաղորդուի թէ ռուս գրաւած են Մանչուրիոյ Ռուսական նաւատորմը որ գտնուած է Վլատիվոստոքի մէջ. մեկնած է նաւահանգիստէն։ Կառավարութիւնը 27,000 զօրք հաւաքեց որոնք կեդրոնացած են սահմանագծի վրայ, Մոնկոլիոյ և Զինաստանի միջև ուղղակի հաղորդակցութիւնները ընդհատուած են։ Եւրոպայէն Ռուսիոյ հասնելու համար եկած ուղեւորները կը ճամբորդէ Վլատիվոսթոք և Ճափոն։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նանքին.— Նանքինէն կը հաղորդուի թէ կառավարութիւնը օտար կառավարութեանց ուղղուած յայտարարութիւն մը հրատարակած է, որով կը պայքարէ սովիէթներու գաղտագործունէութիւնը, հաստատելով որ Չինաստան, իբրև Քէլլոգի դաշինքը ստորագրող իր կարելին պիտի ընէ խուսափելու նոր միջազգային խաղաղութիւնը խանգարող որևէ քայլէ։

Յայտարարութիւնը կ'ըսէ թէ Խարպինի սովիէթական պատուիրակութեան մէջ կատարուած խուզարկութիւնը եղած է փաստաթուղթի մը, որ կը վերաբերի մոգաստանները միաբակի մը կազմակերպութեան, Նանքինի, Մանչուրիոյ և այլ շրջանների համար ինչպէս նաև գաղտնի բանակի մը գոյութեան։

Իշխանութիւնները հարկ եղած միջոցները ձեռք առած են, եթէ Չինաստանի երկաթուղիին համար, որ ապրիլէն կեր կը շահագործուէր ներքին խռովութիւններ գրգռելու համար Չինաստանի մէջ։

Յայտարարութիւնը կ'աւելցնէ թէ խնդիրը երկաթուղիին այլ իրաւունքներ ունենալու չի վերաբերիր։ Իսկ սովիէթներու վերջին գործողները դատարկ խօսքեր են։

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ԲՈՒՌՆ ԲՈՂՈՔԸ

Մալթա.— Թերթերը կը հրատարակեն բնագիրը նամակի որ կարտինալ Կասպարի, Վատիկանի քարտուղարը, ուղղեց Վատիկանի ... դեսպանին։ Այս նամակին մէջ, հիշեցուի ծանրակշիռ այն կացութիւնը որ հետևանք է Սրբոյ Աթոռի կառավարութեան, որոնք վնասած են կղերին բնակարանն և կղերին զգացումներուն և օրինական իրաւունքներուն։

Փաստաթուղթը կը հաղորդէ թէ Մալթան երկարիս ենթարկած է սարսափի և բռնակալ վարչաձևի մը, մասնաւորապէս խեղդած է, արդարութիւնը կախակալուած և սահմանադրութիւնը ոտնակոխ։ Ժողովուրդը հաստատապէս փոփոխած է եկեղեցական դատին։ Մօտս. Կասպարի կ'ըսէ նաև թէ հակակրանքը պայքարը կրնայ ցաւագին հետևանքներ ունենալ և անկարգութիւններ առաջ բերել, նկատելով որ Զ դարավերջէն դասակարգերու ատելութիւնը կը սերմանէ։

ՆՈՐ ՊԻՏԻ ԳՈՒՄԱՐԱՒԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Բարիզ — Պ. Պրիան և ...գլ. Սեսպան Լորտ Թիրել խօսակցութիւն մը ունեցան միջազգային յառաջիկայ խորհրդաժողովի գումարման մասին։ Անգլիա պիտի ընդունի ցամաքային քաղաք մը ... իբրև հաւաքավայր, հաւանաբար Հոլանտայի կամ Պէլգիայի մէջ։

ՍՈՎԻԷԹՆԵՐԸ ԵՒ ՔԷԼԼՕԳԻ ԴԱՇԻՆՔԸ

Նանքին.— Արտաքին Նախարարութիւնը կրկին հաղորդեց լրագրողներուն թէ Ազգային կառավարութիւնը ուրեմն ... ուղիղ վերաբերեալ խնդիրը կ'ուզէր կարգադրել խաղաղ ... ...։ Նախարարութիւնը ծանուցագիր մը ... է Քէլլոգի դաշինքը ստորագրողներուն, յայտնելով թէ ... ...ունքները պաշտպանելով հանդերձ, մտադիր չէ պատերազմի դիմելու։ Աւելացուցած է թէ սովիէթները լարձակուած ըլլալով, բռնաբարած են Քէլլոգի դաշինքը։

ՃԱՓՈՆ ԵՒ ՉԻՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆԸ

Թոքիո.— Կը հաւաստուի թէ նոր դահլիճը որոշած է որ ... պատրաստ է Մանչուկցելու կինաթափութեան խորհրդաժողովին, որ պիտի ... մէջ դրուի ... զեղչ մը ձեռք բերել և ոչ թէ պարզ սահմանափակում։

Այն վայրը ուր խորհրդաժողովը պիտի գումարուի. պիտի ... որոշուի Անգլիոյ և Ամերիկայի կողմէ։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ՖՐԱՆՍ. ԵԼԵՒՄՏԿ. ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Փարիզ.— Խորհրդարանին մէջ ելոյթական նախարար Պ. ... յիշեց թէ ինչ զեղչ եղած է դրամագլուխին մէջ։ Ապա ... Սէլօն Պէրանժէ հաստատութեանց հետևանքով։ Ցոյց տուաւ թէ այս հաստատութիւնները չվաւերացուէին։ ... ազգային գործողութիւն մը պիտի ընէ և Ֆրանսական ... օտար շահագիտութիւններու խաղալիք պիտի ըլլայ։ ... թէ Եունկի ծրագիրը կ'անհետացնէ Տօսսի ծրագիրն ... ...ները և դիտել տուաւ թէ եթէ չկա... ...։ փորձագէտներու ամբողջ գործը կը քայքայուի։

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՄ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՒՅԺ
...նդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ առաջ 9–12 և կէսօրէ վերջ 2,30–5

ԲԱՑԱՌԻԿ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
...ատարատ ունինք ամերիկեան ամենաընտիր անկողնի և սեղանի ծածկոցներ և սաւաններ՝ անմրցելիօրէն ժան գիներով։ Անցնիք մը միայն փորձեցէք համոզուելու համար։
Դիմել Սարգիս Խաչատուրեանի.
Նոր հեռագրատան մօտ, Ուրուկուապոյոց թիւ 21։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՏԵՂԱՒՈՐՈՒՄԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Էյրէֆիէի բարձունքին վրայ տեղաւորման յանձնախումբի կողմէ կատարուած չէնքերը սկսած են տրամադրել հայկապետականներուն, մինչև այս օր 30 ընտանիքներ փոխադրուած են և բազմաթիւ նոր դիմումներ կան։ Քանի մը շաբաթէն արդէն բոլոր չէնքերն ալ լեցուած պիտի ըլլան գաղթականներով։

Իսկ այդ չէնքերու հարաբ, աւելի օգտակն և բարձր բլուրի մը վրայ, Ազգերու դաշնակցութեան տեղաւորման յանձնախումբի կողմէ գնուած ընդարձակ տարածութիւնը ևս հարկ եղած բաժանումները կատարուելէ վերջ սկսուած է բաժնուիլ գաղթականներուն։ Ցարդ 300 ընտանիքներ տեղ առած են որոնց մեծ մասը ալ սկսած է բնակարաններու շինութեան։ Հաղիւ 150 ընտանիքի համար տրամադրելի գեսին մնացած է. դիմումներ շատ են և կը կարծուի որ մէկ երկու շաբաթէն այդ տեղերն ալ կը լեցուին։

Ինչպէս ժամանակին գրած էինք, այս երկրորդ գետինը կը տրամադրուի մեր հայրենակիցներուն փոխան շատ չնչին վճարի մը, մասնաւորապէս 125—150 ս. գ. 72 քառ. մէթրի համար, պայմանաւ որ մինչև Նոյեմբեր 1929 բնակարանները շինուին։ Ցանձնախումբը աւելի գիւրացնելու համար հայ գաղթականներու գործը մինչև 1930 Յուլիս ամիսը ամսավճարներ չի պիտի պահանջէ, միայն թէ առաջին պայմանագրութեան համար պէտք է տրուի երեք ամսականը։

Շնորհիւ փոխ. Սրբազանի ջանքերուն և Պ. Պրիւնիէի հայասէր տրամադրութեանց այս 500 ընտանիքնոց թաղը պիտի ունենայ իր եկեղեցին և վարժարանը, որուն համար ամենայարմար կեդրոնէն տրամադրուած է 1,300 քառ. մէթր հող։

Վստահ ենք որ շուտով պիտի սկսի նաև եկեղեցիի և դպրոցի շէնքերուն շինութեան, յառաջիկայ շրջանին կանոնաւոր վարժարան ունենալու համար։

Հոն բնակող քանի մը հայ ընտանիքներ կը հաւատացնեն մեզ թէ այս նոր թաղին մէջ բացարձակապէս մեղ դոյութիւն չունի և թէ ալ շատ զով է ու օդասուն։

Ցանձնախումբը 40 մէթր քիւլլաւոր առած է ընկերութենէն և բերած հոն, իսկ մասնաւոր բրոյէժներով գլխաւոր փողոցներու և շէնքերու բաժանման գործը յանձնուած է երկրաչափ Պ. Դալէնտէրեանին, որ գիշեր ցերեկ նուիրուած այդ աշխատանքին, մեծ ծառայութիւններ կը մատուցէ։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ ՀԱՅԵՐ

«Լա Սիրի»էն կիմանանք որ երկու հայեր Միշէլ և Մորիս Աֆէմեան, ոստիկանութեան կողմէ ձերբակալուած են՝ հաշտարար դատարանի պաշտօնեաներէն մէկը ծեծած ըլլալնուն համար։

ՀԱՅ ԳՈՂԵՐ

Քանի մը օր առաջ, գիշեր ատեն, երեք հայեր կը մտնեն ոստիկանական ընդհ. տնօրէն Ապտալլա. էֆէնտի Լէպնանիէի եղբօր բընակարանը և կը յայտնին գողնալ 80 օսմ. ոսկին և ամերիկեան ատրճանակ մը։ Բայց երբ անոնք կը կը փորձէին որսը բերանին, կորսուելի փողոցներուն մէջ, թաղի պահակները անոնցմէ մէկը՝ Հաճընցի Պետրոսը կը ձերբակալեն։ Կ'իմանանք որ անոր ընկերներէն Տրդատ անուն ուրիշ հայ մը ևս ձերբակալուած է ոստիկանութեան կողմէ։

ՖՕՋԻ ՊԷՅ ԿԱԶԻՆ ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒԱԾ

Սիւրիական խորհրդարանի փոխ նախագահ Ֆոզի պէյ Կազիին մեռնելէն յետոյ, ըստ օրէնքի տրամադրութեանց դատարանի կողմէ քննուած է անոր մարմինը։ Բժիշկները գտած են որ անոր սրտին չուրջ մահ պատճառող ոևէ երևոյթ գոյութիւն չունի։

Թէպէտ դեռ վերջնական տեղեկագիրը չեն հաղորդած բժիշկները, բայց ամբողջ Դամասկոս կը խօսի որ Ֆոզի Կազին մեռած է Սիրիկնիի ծծումէն։

Անձնասպան եղած է ան, թէ ոճիրի մը զոհ, դեռ յայտնի չէ։ Հարցաքննութիւնը երևան պիտի հանէ այս խորհուրդը։

ՀՐԷԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒՄ ՄԸ

Նոր գայլայցունց լուր մը կը հասնի հին Դամասկոսէն։

Շաթթահ անուն 60 տարեկան ծեր հրեայ մը կոնակը պարկ մը չկապած կանգնէր Պապթումա թաղի փողոցէն։ Քանի մը երիտասարդներ կը հետաքրքրուին այս հրեայով և կը հարցնեն թէ՝ ինչ է տարածը պարկին մէջ։ Սատանայակերպ իսրայէլացին կը պատասխանէ որ չուն մը է տարածը, որ կուզէ քաղաքէն հեռու նետել, անոր վերադարձը անկարելի ընելու համար։

Հրեայի այս պատասխանը աւելի կը հետաքրքրէ հարցաքննողները, որոնք կուզեն տեսնել այդ կենդանին և կը պահանջեն որ գետին իջեցնէ պարկը։ Մերժումը աւելի կը տանջէ հետաքրքիրները, որոնք հետզհետէ հաւաքուող բազմութեան օժանդակութեամբ վար կառնեն և կը բանան պարկը, որուն մէջ 5 տարեկան քրիստոնեայ աղջիկ մը կար, ձեռքերն ու ոտքերը կապուած և բերանն ու աչքերը գոցուած։

Անմիջապէս լուր կը տրուի ոստիկանութեան, կը ձերբակալուի հրեան և աղջնակը կը վերադարձուի իր ծնողքին։

Դամասկոսի ամբողջ քրիստոնէութիւնը չափազանց յուզուած են այս դէպքին առթիւ, որովհետև 1892ին ևս պատահած էր նման դէպք մը և Ապտիւլհամիտ անուն աղջնակ մը մորթուած էր հրեաներու կողմէ, անոր արիւնը գործածելու համար իրենց կրոնական արարողութեանց միջոցին։ Աղջնակին ծնողքը կը պահանջեն ոստիկ պատժումը այս ծեր և մարդակեր հրեային, մինչ հրեան լուութիւն կը պահէ։ Կը կարծուի որ այս անգամ ևս աղջնակը պիտի մորթուէր միևնոյն նպատակի համար, ինչ որ եղած էր 1892ին։

ՀԻՒՍԻՍԱՑԻՆ ՍԻՒՐԻՈՑ ՍԱՀՄԱՆԱՑԻՆ ԽՆԴԻՐԸ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԱԾ

Կ'իմանանք որ Սիւրիոյ և Թիւրքիոյ միջև գոյութիւն ունեցող սահմանային խնդիրը վերջնականապէս կարգադրուած է։ Սիւրիոյ ձգուած թրքական հողամասերու պարզումը աւարտած ըլլալով, Ֆրանսական ուժերը գրաւած են զանոնք Յուլիս 20ին։ 10 զինուորական և երեք մասքայլին կայաններ հաստատուած են նոր սահմանին վրայ։ Խաղաղութիւնը վտանգող 140 ոճրագործներու անունները պատրաստուած և փոխանակուած է։ Նմանապէս հրահանգներ տրուած են սահմանի վրայ գտնուող հողամասերուն, որոնք առանց մաքս վճարելու կրնան այս տարի մէկ կողմէն միւսը փոխադրել իրենց հունձքերը։

ԱՏԱՆԱՅԻ ՄԷՋ ՍԻՒՐԻԱՑԻ ՍՊԱՆՆՈՒՄԸ

Ատանայի մէջ Աքքաի անունթիւրք մը, Պէօյիւք Ճատտէ թաղէն, երեկոյթի մը կը հրաւիրէ Սէմսան էլ-Եապրունի անուն սիւրիացի մը։ Օգիով և մէզէյով զայն լաւ մը գինովցնելէ վերջ Աքքաի տուն կը հրաւիրէ և ճամբան իր ընկերներով կը սպաննէ և 1200 հնչ։ ոսկին կը գողնայ։

Ոճրագործը և իր ընկերները ձերբակալուած են։

ԴԱՑՈՂՆԵՐ ԵՒ ԵԿՈՂՆԵՐ

Վերջին երեք ամսուան ընթացքին մեկնած են 1422 լիբանանցիներ և 637 սիւրիացիներ։ Ասորիներէն հասած են 1270 լիբանացիներ և 500 սիւրիացիներ։

Միևնոյն ժամանակաշրջանին մեկնող օտարականներու թիւը 3450 և եկողներու թիւը 2790 է։

ՋԵՈՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ ԿՈՒԳԱՆ

«Բրէզիլէնթ Ուիլսըն» Անդրատլանտեանով, առջի առաւօտ, 280 ամերիկացի զբօսաշրջիկներ ցամաք ելան, որոնք միևնոյն օր այցելեցին Ճիպէյլ, Պաալպէք, Տամաս և վերադարձան։ Նաւը երեկոյեան մեկնեցաւ դէպի Հայֆա։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԴԱՆԶՈՒՄՆԵՐՈՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

Բարձր Գոմիսէրութիւնը պաշտօնապէս կը հաղորդէ հովանաւորութեան ներքև գտնուող պետութեանցդր մաքսային գտնումներէն Սիւրիա պիտի ստանայ հարիւրին 43, Լիբանան՝ 40, Ալաուիթներ՝ 6, Ալէքսանտրէթ՝ 8 և ճէպէլ Տրուզ՝ 3։

ԱՅԽԱՐՀԷ ԱՅԽԱՐՀ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ . . . ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ամերիկայի մէջ երևան հանուած է համալսարան մը, որ թղթակցութեամբ գողութիւնև աւազակութիւն կը սորվեցնէր իր ուսանողներուն։ Սոյն դպրոցի ուսանողներէն երկուքը վերջերս բանտարկուած են Պանսիլվանիոյ մէջ, որոնք տարի մը վերջ պիտի ստանային իրենց դպրոցական վկայականները և պիտի տիրանային նոր արհեստի մը՝ գողութեան...։ Բայց տնոնց անհմտութեան պատճառ եղած է որ անոնք բանտ երթան, երբ կը փորձէին կոտրել գանձարկղ մը։

Ոստիկանութիւնը անոնց սենեակը խուզարկելու ատեն, գտած է գաստագրքեր, տպուած խմորատիպով, բայց դեռ կարելի չէ եղած դպրոցի հասցէն և փոքէէսօրներու անունները ձեռք անցնել։

Դասագիրքերէն մէկը կը բովանդակէ 256 էջեր և կ'արժէ 15 սուլար։

ԿՈՑՐԵՐՈՒ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ շաբաթ Ֆրանսայի մէջ, կոյրերու ապաստարանին մէջ ապրստամբութիւն մը ծագեցաւ։ Երկու հարիւրի չափ երկաթե կոյրեր խարիսիլով պատուհաններէն դուրս եկան, և հաւաքուեցան կառավարիչի տան առջև և մեծ աղմուկով պահանջեցին անոր հրաժարականը։

Առողջապահութեան նախարարութեան կողմէ չտապ կանչուած պաշտօնական, գժուարաւ հաշտեցուց կոյրերը դառնալ իրենց սենեակները։ Ապստամբութիւնը շատ խորունկ արմատներ ձգած է կոյրերու մէջ 18 ամիսներէ իվեր։ Հակառակ հանդարտեցնելու համար թափուած բոլոր ջանքերուն, կոյրերը կ'սպառնան քար քարի վրայ չի ձգել, եթէ իրենց կամքը չի կատարուի։

ԱՒԱԶԱԿՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԹԱՂՈՒՄԸ

Յունիս 30ին, Նիւ Եորքի մէջ կատարուեցաւ թաղումը աւազակներու թագաւոր Մարլօուի։ Դագաղի ետևէն կ'երթար միայն մէկ մարդ, և պսակներով ու ծաղկափունջերով թաղուած 17 կառքեր, որոնց բոլորին վրայ ալ գրուած էր «անյայտ բարեկամներ»։

Աւաղակապետի բարեկամները որոշ պատճառաբանութիւններ ունէին ոստիկանութեան աչքէն հեռու մնալու, որովհետև նախապէս իմացած էին որ կառավարութիւնը թաղման թափորի ճանապարհին վրայ դրած էր հարիւրաւոր գաղտնի ոստիկաններ։

60 ԷՆ ՎԵՐՋ ՄԵԼՐԱԼՈՒՍԻՆ . . .

Նիւ Եորքի աղքատախնամի ապաստանարանէն մօտ օրերս փախած են երկու ապաստանեալներ։ Քանի մը որ յետոյ փախստականները վերադարձած են ապաստանարան՝ Տէր և Տիկին դարձած։ Նորահարսը 68 տարեկան էր, իսկ փեսան 69 տարեկան։

Այժմ «Երիտասարդ» -ի- զոյգերը իրենց մեղրալուսնի քաղցրիկ օրերը կ'ապրին աղքատախնամ ընկերութեան հովանիին տակ գտնուող ապաստանարանին մէջ։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՈՒԶԱԿ

Ֆրանսական թերթ մը հետևեալ հետաքրքիր տեղեկութիւնները կը գրէ Ֆրանսական քաղաքացիութիւնը ընդունած քաղաքական մեծ դէմքերու մասին։—

Կարտինալ Մազարիճի — Իտալացի, ժագ Նեկկեր — Զուիցերիացի, Անանդարոս Կլոսց — Գերմանացի, Գամբետտա — Իտալացի, վերջերս օգնական արկածի զոհ եղած նախարար Բոկանովսկի — Ռուսաստանցի, նախկին Պէտրոգրատի գեսպան Պալեոլոգը — Յոյն, Անտրէ Շենիէ — Զուիցերիացի, Կոմսունի Սեգիւր — Ռուս, Էմիլ Զոլա — Սպանացի, յայտնի փիլիսոփայ Բերգսոն — Անգլիացի, Սարա Բերնար — Հոլանտացի, գաշնամուրների գործարանի տէր Պլեյիլ — Գերմանացի։

ԱՆՕԹԻ ԵՒ ԹՇՈՒԱՌ ԹՂԹԱԿՑԻ ՄԸ

Հաւերը երբ անօթի ըլլան, ցորենի արտեր կ'երագեն։

ՏՕՔԹ. ԵՐՈՒԱՆԴ ՃԻՏԷՃԵԱՆ
ՍՐ. ԱՐԱՔՍԻ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ
Ամուսնացան
25 Յուլիս 1929 Պէյրութ

ԴԱՆԱԿԻ ԳՈՂԵՐԸ

Զոկոյնեկի քաղաքի խորհրդային ճաշարաններուն մէջ միշտ դանակներն ու գդալները կը գողցուէին յաճախորդներու կողմէ։ Ճաշարանապետները ստիպուած միջոցներ ձեռք առին այս անհաճոյ գողութեանց դէմ։ Իւրաքանչիւր ճաշարանի մէջ պայմաններ դրուեցան, որով եթէ սեպ մէկը կուզէ ճաշարան մտնել և դանակ գործածել, նախ, որպէս երաշխաւորագին դանակի, պէտք է 30 կոպեկ վճարէ ճաշարանի վարչութեան և եթէ վերադարձին յանձնէ գդալը, կ'ստանայ սոյն երաշխաւորագինը։

Իսկ այն պարագային, երբ յաճախորդը ճաշի դրամէն աւելի գումար մը չունի հետը, ստիպուած պիտի ըլլայ իր գլխարկն կամ ինքնութեան թուղթը երաշխագին դնել ճաշարանատիրոջ մօտ։

ՉԻՆԱԿԱՆ ՏԱՆՋԱՆՔԸ

Շանկհայէն կը տեղեկացնեն թէ՝ փրկութեան կոմիտէն, տեղական իշխանութեան արտօնութեամբ ձեռք բերած է տանջանքի նոր գործիք մը։ Հարցաքննողը կը մերկացնէ և կը կապէն այդ գործիքին վրայ, իսկ ոտքերը թելերով կը միացնէն մեքենային։ Կոճակի սեղմումով մը հարցաքննողը այնպէս սոսկալի ցաւ մը կենթարկուի, որ ամենէն ուժեղ կամքերն ու փակ լեզուները կը թուլնան, նայած կազմին։

ԲԱՋՄԱԾԻՆ ԿԻՆ ՄԸ

Ներքին Սէնի նահանգին մէջ գործակատար Լէյէնի կինը ծնաւ իր 20երդ զաւակը։ Ֆրանսայի համար այս արտակարգ երևոյթ մըն էր, որով բազմածնութեան Ըրքօրը կոտրեց այդ կինը և արժանացաւ մեծ պատիւներու։

Սոյն նորածինին մկրտութիւնը պիտի կատարէ մեծ Արքեպիսկոպոսը և նախագահ Տիւմէրկ պիտի ըլլայ կնքահայրը։

ԼՈՒՑՏ ՃՈՐՃ ԵՒ ՔԼԷՄԱՆՍՕ

Տէյլի Էխփրէսի Փարիզի թղթակիցը, անգլիական ընտրութիւններէն առաջ, տեսակցութիւն մը ունեցած է Քլէմանսօյի հետ ու հարցուցած.

— Պ. Քլէմանսօ, ինչ պիտի ըլլայ, ձեր կարծիքով, ապ. ընտրութեանց արդիւնքը։

— Կը կարծեմ թէ Պոլտուին պիտի յաղթէ, ըսած է Ծեր Վագրը։ Իսկ ձեր կարծիքը։ Կիները որո՞ւ համար պիտի պիտի քուէարկեն։

— Հանուէրսըն ինձ ըսաւ թէ, կը պատասխանէ թղթակիցը, կիները պիտի քուէարկեն իրենց հայրերուն կամ իրենց ամուսիններուն հետևելով...

— Բայց, ո՞վ պիտի յաղթէ, ըսա՛ ձեզի։

— Կը կարծեմ թէ Լոյտ Ճորճ ընտրութեանց անակնկալը պիտի ըլլայ։

Ասոր վրայ, Քլէմանսօ, զարմացած, կ'ըսէ.—

— Լոյտ Ճորճ յարափոփոխ մարդ մըն է։ Զգիտեր իր ուզածը։ Այո՛, ճիշտ է, որ Վերսայլի դաշնագրի օրերուն շատ կուտնած ենք հետը։ Նոյնիսկ անգամ մը պիտի... ծեծէինք իրար եթէ Ուիլսընը մեզ չազատէր։ Ամերիկայի նախագահը, տեսնելով մեզ այդպէս, ըսաւ.— կեանքիս մէջ, այսքան տարակարծիք անձեր առաջին անգամ է որ կը տեսնեմ...

ՍԱՀՄԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻՒՆ 26 ՅՈՒԼԻՍ 1929

Եգիպտական ոսկի ս. դ.	63
Սթերլին	617
Տօլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	477
անգլ. » »	615
Թ. բական բղդր	61
» գ. Ս.	145
» արծաթ մեճիտ	43
Սուրիական ոսկեդրամ	18 18
1886 Գր Ֆօնս. ս. դրմ.	20,75
» 1908 »	15 40
» 1911 »	15 50

Սպեսերեան եղբարք, Թէլէֆոն 20 25

ՐԱԿԱՆ

...ՄՏԵՐՄՕՐԷՆ

Ե.

Կան բաներ, զոր ես ինձի բսեու կը խուսուիմ: Կը վախնամ որ ինձմով ուրիշներ ալ կը լսեն: Ու լիս կը կապտեն իմ հարստութիւն ճոյնիսկ մոխիր ու ոսկոր ըլլայ: Մարդիկ փարեղ բոբեցիներ են:

Կան բաներ,զոր կը պուռամ ամբոխին: Ու լսող չըլլար: Բոբենի մը ուրիշ բոբենիի մը փսխու